

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՅԷ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԻՐԱԳՐԻ
ԳԱԶԵՏԻ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ		
Եղիպտոս Արտասահման		
ՈՂԱ	ՊՐԶ	ՇԻԽԱ
Տարեկան	100	20
Վեցամսեայ	50	10
Եռամսեայ	25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և դրամ զրկել վարչութեան հասցեին
Չեղարկելու և անհաշիվ
Մանուկներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուկ փողոց խաչքի, քրտնաձիգ
գծին վրայ, Գաֆիէ պողոտայի Պրոսպեկտի մէջ

ԶԱՐԴԻ ՀՍԻԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Նորանոր յարգեր հաւանակա՛ն են
Այո՛ւ:

Արիկ էֆէնտին սպանմանը առ-
թիւ, Օրմանեան Պատրիարքին հա-
ղորդուած սուլթանաշնորհ մէկ յայ-
տարարութիւնը, երաշխաւորութիւն
մը կը համարուի «բարեացակամ տը-
րամագրութեանց»:

Ատենօք գային ալ ոչխարներուն
աւանկ ապահովութիւն մը տուած
էր: Մինչեւ իսկ երգումով:

Անվերջ մնանք:

Այսօրուան համար թերեւս
վաճի:

Վաղուան համար պատմութեան
դիմենք: Աւելի ճիշտը՝ մեր յիշգու-
թեան Դեռ թարմ թարմ:

Սատունի կոտորածին միւս օրը
— 1894 — կը յայտարարուէր, նոյն
իսկ պաշտօնական շրջանակներու
մէջ, «մէ՛յ մըն ալ ասանկ բան չըլ-
լար, սուլթանը զալթ մըն է բրաւ,
եթէ մէ՛յ մը ասո՞յ փորձանքէն ա-
ղտի, խելքը գլուխը եկած է որ»:

Աղատեցաւ Ունեցանք 1895-ը:
«Աս վերջինն է», ապահովեցին Եւ-
րոպայ Ունեցանք վանի և Ակնայ
կոտորածները, 1896ի ամրան: «Աս
անգամ, ա՛լ իրաւ վերջինն է», Պա-
տասխան՝ 1896, օգոստոս 1/26 շա-
բաթը թիւ Պանք Օթոմանին օրը:
«Սուլթանը բրածէն ահաբեկ է» ք-
սին: «մէ՛յ մը օձիքը ազատէ, խել-
քը գլուխը եկած է»: Ունեցանք Եւ-
րոպայ. Յրանսա իրար անցաւ: Գ.
Հանօթօ կրակ կտրեցաւ: Պոլսէն
քննիչ Յաննաթողով մը Եւրոպայ
խրկուեցաւ: «Տեսա՞ք, ըսին լաւա-
տեաները, ա՛լ ասկէ ետքը սուլթանը
մէկուն մազին պիտի չգալի»:

Թող խօսին խօստուր, Յունան,
Սասուն, եթէ գիտնենք կը խօսին:
«Թող զկանայս և զմանկտիս»: Թող
ամէն քաղաք, ամէն գեղ զլուսներու
մանր մունր թռչումները, Համագու-
մարը պատկառելի:

Զխրատուինք:

«Ապահովացման» համար ինչ

երեւոյթներ: «Ապահովացումը» չար
դերու համար:

Ամէն հայ այդ «ապահովացում-
ները» աչքին տոջեւ կրնայ տեսնել,
բանալով ո՛րեւէ թերթ մը, հայ կամ
օտար, յեղափոխական կամ հակա-
Օր շանցնիլ յուլիս 22էն իվեր, որ
«հայկական ռուս»ի ճայթիքը չհնչէ
Պոլսական ու Եւրոպական մամուլնե-
րուն մէջ, նա մանաւանդ Պոլսականին:
Արդ, Պոլիս խառն արգիլուած է մին-
չեւ իսկ հարեւանցիկ մը յիշատակել
«ռուս», «ուսմանկ», «քաղաքական
սպանութիւն» բառերը: Հիմակ ին-
չու «ուսմանկ», «ռուս» որոտալիք
գտնուի գոյուած վասն զի այսօր կը
կրկնուի 1893 թուականը: Յիշեցը-
նենք,

Ամրան կիրակի առտու մը 1893ին,
երբ Հայրենիքին խմբագրատունը գա-
ցի, տպչած մնացի. ցոյց տալին
թիւրք թերթերը, որոնք կը հրա-
տարակէին Էնկիւրիի դատաստանը:
Դատարարական տանտագրութիւնը
լեւի լեցուն էր՝ «Հնչակ», «Յեղափո-
խութիւն», «Հայկական թագաւո-
րութիւն» զիջագներգութիւններով:
Կը վախնայինք թարգմանել, երբ
Տպագրական Տեսչութեան կողմէն
զանոնք հրատարակելու խիստ հրա-
ման եկաւ: Հնազանդեցանք, Միւս-
նոյն հրամանը տրուեցաւ նաեւ Պոլ-
սոյ օտար լեզու թերթերուն: Գրգռիչ
հրատարակութիւնը ամիսներ տե-
ւեց: Քանի մը «Հին օրէնք» հայեր,
«օտար աստեղը բան մը բլլալու է»
ըսին: Իրենց կարծիքով, սուլթանը
անշուշտ գաղտնի նպատակ մը ունէր
որ Մահմեդականներուն տկանիքը կը
լեցնէր, թէ Հայերը թագաւորու-
թիւն կ'ուզեն, թէ Հայերը Յեղա-
փոխութիւն պիտի ընեն, թէ Հայե-
րը բռնութեամբ են: Երբ Մահմե-
դականները մեղի դէմ աղէկ մը
լեցուեցան, սուլթանը կոտորածին
նշանը տուաւ:

Ինչու այդ նախապատրաստու-
թիւնները:

Վասն զի Հայոցմէն իր անձին
դէմ գաւազրութիւն մը կ'ապկածե-
ցաւ, Մարգարանի դէպքերէն:

Կը յիշեցնենք յաջորդով:

Ա. Ա.

ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅ-ՀԵՂԵՆ ՅԱՐԱՐԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

Նաեւ՝ երեսան ելաւ, որ իրենց
սնտոկները Յունաստանի Պի-
րիոս քաղաքը ձգէր հին. առ-
միջապէս, այն տեղ յօտարը
ուշիւ, սնտոկները բացուե-
ցաւ, հարկ եղած պաշտօնե-
րի անհրաժեշտանքը մէկը զըտ-
նուեցաւ քաղաքի ուսման,
և մեկնիցող լեցուն պոմպա-
թիւրք ՄԱՄՈՒԼ ՊԱՍՏՅԱՆ

Յունաստանի հետ «մեր» յարաբե-
րութիւնները «ձգտելու» են. պատասխա-
նատուութիւն մեր վրայ չմանրանալ:

Հեւնը, 1820ին,

Ապաստուելու իրան մը կող-
ցեղայ ի քար գերեզմանի,

Աւր մեր յերիմա, մեր յերիմա,

Կը խնդրէր վառող և գնտակներ: Այս օրուան
Հեւնին աչքը ո՛չ երկինքն է, ո՛չ երկի-
րը, Եւրոպան է: Ինտակին պեղ շէքաւո-
ւանախառնի մը կը բաւէ իրեն, կօտրելու
համար Հայուն սնտուկը, իր քով աւանդ
ձգուած: Վաճառու՝ մատուցիւն, Հին
Հեւնը՝ Բանարիսին եղբայրը, նորը՝ Ռալ-
լին: Բանարիսին զիջագներգակը՝ Հիւկ-
Ռալլինը՝ Սպաս: Բանարիսին Էտհէմ
փաշայ Հերոսին տեղ՝ բոլթիքսը, առի-
ծին տեղ՝ օձը:

Եւ սակայն, զեռ տասն հինգ տարի
առաջ, 1820ի Հեւնը չէր մոռցուած:
Յաղթական ինամը պարտուած յոյն շան
տեղ դրած էր դարերով: ազատ յոյն փո-
խարէնը կը հատուցանէր: Դրուածք մը:

Մեր առաջին տարագիրները 1890ին
Աթէնք ապաստանած էին: Զանի մը հայ
ասն մը մէջ միասին կը բնակէին: Գիշեր
մը, անոնցմէ մէկը՝ Բ. երբ միտակ նստած
էր, սենեակին դուռը կը բացուի, և հայ
մը ներս կը մտնէ, Տիարգրիքիցի մը:

— Ի՛նչ է, Պարոն Տիարգրիքիցի, կը
հարցնէ:

— Հոս չէ:

— Անպատեան հիմակ կ'ուզեմ տեսնել:

— Կարելի չէ գտնել: Վաղը եկուր:

— Չեմ կրնար, հիմակ պէտք է:

— Շատ կարեւոր է:

— Այո՛ւ:

— Ինձի ըսէ, եթէ կրնաս:

Պատասխանի տեղ մարդը ձեռքը դըր-

պանը կը խթնէ, և երկու կտոր միւս կը

հանէ ու Բ.ին տոջեւ կը նեմէ, որ աս-
կուտով ետ ետ կ'երթայ, և «աս ինչ է»,
կը հարցնէ:

— Ա...կանջ, կը պատասխանէ մարդը
մեղմաշայն և պաղ արինով, «ասին տոջեւ
կանց տեսնելով:

— Ուրիշ գտար:

— Չգտայ. կտրեցի:

— Ուրիշ:

— Քուրդի մը գլխէն:

— Գլխիւն:

— Նե...տես...ցի:

Ու մարդը կը նստի և, հանգարտ
հանգարտ, պատմութիւնը կը պատմէ:

Այն օրերը իմացեր է, թէ Բիւր-
սները Մուշ շան լակոտ մը հայու տէր-
աէրին գիրկը գնելով, եկեղեցին խորանին
վրայ հաներ են: Ան կարգաւորն, արիւնը
զուլը ցատկեր է, գիշերները քունը չի
տանիւր եղեր, մինչև վրէժը չառնէր: Աս
գիշերը Բիւրսի մը հետ խմելէ յետոյ,
հանրատուն մը դռնանքի կ'երթան: Հոնկէ
եկեղեցին նորէն կը խմեն: Բիւրսը աղէկ
մը կը գինովնայ: Ինքն ալ դանակը կը
հանէ, մարդը կը մորթէ, ակունքները կը
կտրէ գրպանը կը դնէ, մնացածը մէկդի կը
նետէ:

— Եւ հիմակ ինչ կուզես:

— Կուզեմ որ Պ. Տիարգրիքիցի ինձի
պահէ, ազատէ, տեղ մը խրկէ:

Պէտք է խեղճ Բ.ն ինքն ալ փորձանքի
պիտի հանդիպի: Մարդուն խրատ կուտայ
երթալ անտարբեր մը սրճարանները նստիլ
զուարճանալ, որպէս զի, իբր կասկածեալ
մը ձերբակալուած պահուն կարենայ հա-
տատել, թէ մարդասպանութիւնը կատար-
ուած պահուն, ինքն այն ինչ տեղն էր:

Բանը չորս փամ շանցած, մարդը
կը ձերբակալուի: Պարզ նշան մը զինքը
կը մատնէ. կտրուած դուռն մը որ տկան
շատ է, տարակոյս չկայ թէ միշտ հայու
մը գանակն է անոր վրայ բանողը, զայն
արուեստագիտորէն քաղաքագիր: Բայցները
այս նշանատուութիւնը փորձառութեամբ հա-
տատած բլլալով, ուրեմն, անականջ խա-
լածի մը առջեւ, «փնտէ՛ Հայը», կը փըն-
տեն: Կը գտնեն: Մարդը բանտ կը
նետուի:

Բայց, «այլ տոակ լուարուք»: Թա-
շար օրը Հայոց մարդ մը կուգայ, որ
պէսզի իրենց մէջէն խօսք հասկցող մէկը
ոստիկանատուն ներկայանայ: Ան ասեն-
ները, Յունաստան խօսք հասկնալը գիշերն

եր Հայոց, վասն զի խօսքը ականջէն ներս կը մտցնէին և ոչ թէ կոնակէն դուստն հարուստի մար, ինչպէս «գարգիս» Ոստիկանապետը ներկայացող հայուն կ'ըսէ.

— Տարակոյն չկայ որ Բիւրորը ըստանդորը այս հայն է, բայց, մահմէտականի մը մահուանը համար քրիստոնեայ մը չպիտի պատժենք եւ, ինչ կ'ըսես, տեսնել չէ՝.

— Անտարակոյս.

— Ուրեմն, այս մարդը բանտէն հանեցէ.

— Ինչպէս.

— Երաշխաւոր մը կուտաք, ան կ'ելլէ. ու կը ձգէ կ'երթայ.

Պատգամաւորը կը բացատրէ, Հայոց մէն այսպիսի պայմաններու մէջ երաշխաւորութիւն մը գտնելու դժուարութիւնները.

— Եւ հոգ չէ, ես կը գտնեմ, կ'ապահովէ ոստիկանապետը. քիչ մը ետքը եկէք.

Ու իրաւ ալ, քիչ մը ետքը կը գտնեն կուտուիկ յոյն մը, որ «պոյսիլը ձեֆիլ» կ'ըլլայ Տիարպէքիքի Հայուն. Մարդը բանտէն ելլելուն պէս, ալ գործես նէ գործի. Առաջին մեկնող շոգենաւորը, կծիկը անմիջապէս կը դնէ. Բանի մը օր վերջը կը փնտռուի. երաշխաւորը կը բռնուի ու բանտ կը գրուի, քանիչորս ժամէն ալ կ'ելլէ.

Այդ քանիչորս ժամուան անձնուէրը, բարեգործի թօժափ տիպար մըն է, որ արդի Եւրոպայի բարեգործուն վրայ շահեկան դադափար մը կուտայ. Նախկին նպարաւճառ մը, որ կ'ըսէր զուարթ մը շահելէ յետոյ, ժամանակ անցնելու համար խանութ կ'երթայ. իր բուն գործն է, աստ մեր Տիարպէքիքիին նման, կամ, անկէ աւելի կամ նուազ ճարպիկ շրջանակաշարժներուն բարեք մը ընել, մեղք են. Ուստի երբ Արդարադատութիւնը արդարեւորութիւն «կծիկմանը» պէտք կը տեսնէ, ոստիկան մը խանութ երթալով,

— Էլլա՜ս, պատպա Եսանի, կ'ըսէ. մարդն ալ, առանց հարցնել փրկարեւել, թեւն տակ քանիչորս ժամուան համար պողլայ մը դարկած, կ'երթայ կը «պառկի» Հայիւ ըրած էին թէ աս «քան չորս ժամուան» կամաւոր բանտարկութեանց յաւելումը. քանի մը տարուան զուարթ մը կ'արտագրէ.

Չենք գիտեր թէ մեր «պատպա Եսանի» տակաւին կ'ապրի, բայց անշուշտ, հիմակ իր բարեացակամութեանը կարօտ պիտի չըլլար Հիւլէն ոստիկանապետութիւնը, որ ընդ գերիշխանութեամբ Եւրալիս է.

Ինչո՞ք Բանարիս, ինչո՞ք Պարպա-Եսանի.

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԹԻՒՐԻՔԻԱՆ

Արդէն հաղորդեցինք, թէ իշխան Սապահէտօնին, Հայոց հրօտէր կարգացած է միաբան գործակցութեան մը համար. Այդ կողմ շուտով կը հրատարակենք, բայց նախապէս պէտք է ծանօթացնել քաղաքական շատ կարեւոր տեսութիւն մը. «Ազատական թիւրքիան», որ այս առթիւ հրատարակուեցաւ Բարիկի Լը Սիեռլ թերթին մէջ. Եզդուածագիրը Պ. Լանսան է, Զբոսնայի ծովային

գործերու նախարարը, որ այսօր ալ Զբոսնայի քաղաքական աշխարհին մէջ առաջնակարգ տեղ մը կը բռնէ. իր տեսութիւնները կ'արձակուին մասնաւորապէս մեզի համար.

Ահա յօդուածը.

Մեր ժամանակակիցներէն շատերը, հաստատով խօսքերուն այն մարդոց որոնք կանխակալ կարծիքներէ ընկճուած են, կ'երեւակայեն թէ անհնարին է որ թիւրք մը ազատական ըլլայ, վասն զի միտիւման է. Ժողովուրդը թիւրքը կ'երեւակայէ ամենախաշոր եւթաղանով զինուած մարդ մը, որ աշխարհի մէջէն կը վազէ կ'երթայ. կարեւոր համար իր ճամբուն վրայ գտնուող բոլոր քրիստոնէից զուխները.

Սակայն, պատմութիւնը թիւրքերը մեզի բոլորովին հակասեալ երեւոյթով մը կը ներկայացնէ, Գրիստոնէից հետ իրենց յարաբերութեանցը մէջ, Սահմանաւ ի. յաջորդ օրն իսկ կ'. Պոլսոյ գրաւմանը — որով Արեւելեան կայսրութիւնը իր ձեռքը կ'անցնէր ամբողջովին — (նոյն ժրժոտոցս Պատրիարքին բարոյական իշխանութիւնը կը ճանչնար, և նոր կայսրութեան մէջ, անոր ամենազոյցիկ տեղ մը կուտար, արքային իրեն. Ճարպիկ քաղաքականութեան գործ մը և միանգամայն շատ ազատամտական կարգադրութիւն մը. Որովհետեւ, քրիստոնեայ Եղիւնը ուրուած էին իր իշխանութեանը ենթարկուած տնտեսական երկրին ամէն կողմերը, և Պոլսոյ սուլթանը, անոնց Պատրիարքին մեծակ զիրք մը տալով, անոնց աջակցութիւնն ալ իրեն կ'ապահովէր. Այս ճամբուն մէջ մինչեւ իսկ շատ առաջ գնաց, վասն զի վերջը վերջը Պատրիարքը, քահանայները, քրիստոնեայ Եղիւնը կայսրութեան տիրութեանը եղան. Եւ որովհետեւ այդ պետութեան մէջ Եղիւնուն մրցակից կամ թշնամի ուրիշ քրիստոնեայներ ալ կը գտնուէին, ինչպէս Հայերը, Պուլկարները, Ուրպիացիները, եւայլն, ուստի և խաղաղութեան խանգարումն ալ շատ չուշացաւ.

Հինգ դարէ ի վեր շանցաւ վայրկեան մը որ օսմանեան կայսրութիւնը տակն ու վրայ չըլլայ. իր պարունակած այլալայ ցեղերուն միջեւ մրցակցութիւններէն, կոխներէն, մարտնչութիւններէն. Այսպէս եղած է, վասն զի թիւրքերը ըստ բաւականին կորով ունեցած չեն, կազմակերպելու համար կառավարութիւն մը այդ անուան արժանաւոր.

Իրենց պալատներուն մէջ փակուած, գերիներէ, կիներէ շրջապատեալ և շոգոմարար պալատականներէ, կ'. Պոլսոյ սուլթանները, քրեթէ իրեք ուղղակի գործադրած չեն ահագին իշխանութիւնը զոր կըրօնական օրէնքը իրենց ձեռքը կուտայ. ու եթէ երբեք գործադրած իսկ են, երբեք կայսրութիւնը քաղաքական և վարչական այնպիսի կազմակերպութեամբ մը օժտելու համար չեղաւ, որ կարենար սուլթաններուն իշխանութիւնը յարգել տալ, կայսրութիւնը կազմող իշխանութիւններէն.

Սուլթանները, կառավարելու անընդունակ գտնուելով, իրենց ախրապետութիւնը պահած են, օգուտ քաղելով, զանազան ցեղերու և կրօնական այլեւայլ դատարկութեանց իրարու գէժ ատելութիւններէն. Թոյլ տուած են որ Պուլկարները կոտորէին ընդդէմ Ուրպիու կամ Եղիւնու. Հայերը, միւսիւմանները և Եղիւնը իրար բռնակն, ու մերթ ընդ մերթ ալ իրար

ջարդեն. Անկարգութիւնները կամ կոտորածները դադրեցնելու համար, այն օրը միայն կը միջամտէին. երբ միմեանց թշուած կողմերը, այլեւս բաւական ոգեւայտ, արդէն իրենց կ'ըզնային քիչ մը հանդարտացման. Հիմակ ալ այսպէս չէ՝ որ գէպքերը տեղի կ'ունենան մէկ կողմէն Հայաստան, միւս կողմէն Սակեղանիա. Ամէն օր չենք լսեր պատմութիւններ մասնաւոր սպանութեանց կամ հաւաքական կոտորածներու, Սակեղանիա Եղիւնը Պուլկարներու դէմ, Պուլկարներէն Եղիւնու դէմ ի գործ դրուած. Այս պահու իսկ Հայերը բացէ իրաց կոտորուիք չեն իսլամներուն հետ սրանց մէջը կ'ապրին,

Երբեք երբեք, անոնք որ այս անգագրում կ'ունենին «տակը կ'երթան», անոնք կոչ մը կ'ուղերձեն Եւրոպայի ազգերուն. Անոնք ալ կ'. Պոլսոյ յանդիմանութիւններ կ'ընեն, բարեկարգման քանի մը խոստումներ կը ստանան, որոնք երբեք իրականութիւն չեն ըլլար, յետոյ կը լսեն կը նստին, մինչեւ որ նոր կոչ մը զիրենց նորանոր զիմումներու մղէ, նախընթացներուն պէս քիչ արդիւնաւոր.

Այսպէս, օսմանեան կայսրութիւնը կամաց կամաց կ'ընթանայ դէպի կործանումը, որ, անտարակոյս, պիտի չուշանայ, եթէ վերջապէս կ'. Պոլսոյ չկազմուի կառավարութիւն մը, այդ անուան արժանաւոր.

Ահա այս կառավարութիւնն է զոր կ'ըզնայ. Ազատական թիւրքիան, այսինքն՝ մեծագոյն զանգուածը երիտասարդ թիւրքերու, որոնք Եւրոպական մայրաքաղաքները եկած են կրթուելու համար, կամ գործերու պատճառաւ, որոնք, արեւմտեան մտքով կրթուած, կառ կարմիր կը կարին, երբ իրենց երկիրը կորաքանակ կը տեսնեն ընդ իշխանութեամբ միահեծանութեան մը՝ այնքան փշոզական մտքով, այնքան վայրագ և բռնամարտ, որքան կազմակերպելու և կառավարելու անկարող.

Ազատական և հայրենասէր ամբողջ այս թիւրքիան, կը ցաւի կայսրութեան դանազան ցեղերուն և կրօնական աղանդներուն ի գործ դրած ծայրայեղութեանց վրայ, մինչ միեւնոյն ժամանակ կը դատապարտէ յեղափոխական ձեռնարկները, վասն զի կը վախճայ, և իրաւամբ ալ, որ չըլլայ թէ ետքը ետքը Եւրոպա լըջօրէն միջամտէ և իրենց երկրին անունը ազգերու շարքէն ջնջուի.

Եսանուն այդ «Ազատական թիւրքիոյ» էր որ կը խօսէր երիտասարդ իշխան Սապահէտօնին, արդի սուլթանին ընտրողին, երբ նորոգ յայտարարութեամբ մը, Հայ յեղափոխականները կը հրաւիրէր, գործունէութեան սաստկաբուն միջոցներէն հրաժարելով, ազատական թիւրքերուն միաբանիլ և անոնց հետ աշխատիլ կ'. Պոլսոյ կառավարութեան վերանորոգմանը. Եւ իրաւ ալ, կայսրութիւնը այդ վերանորոգումին մէջ պիտի կրնայ բաւական ուժ մը գտնել, իր այլալայ ցեղերուն և աղանդներուն միջեւ խաղաղութիւնը պահպանելու համար, մինչ անոնց երաշխաւորութիւններ պիտի տայ, անհատական ամէն ազատութեանց կիրարկմանը համար.

Իշխան Սապահէտօնին շատ ուղղադատ մտածութիւն մը կը յայտնէր երբ կ'ըսէր. «Թիւրքիան իր կառավարութեան գործերէն դատողներն են, որ անոր ապագայն կը յուսահատին. բայց յայտնագիման անիրաւութիւն մըն է, խաղաղակեաց և ըն-

կերհաշտ թիւրք ժողովուրդը շփոթել վարչութեան մը հետ, որ, զայն կայսրութեան միւս բոլոր ժողովուրդներէն աւելի կը շահագործէ. իր քաղաքակրթիչ գերին մէջ այնքան ողբալիօրէն անյաջող եղած պատճառներ թիւրքիոյ ետին, ընկերական թիւրքիա մը կայ, որ կայսրութեան ամբողջակի այժմէացմանը կը ձգտի, յաջողման անհունօրէն աւելի հաւանականութեամբ.

Իշխան Սապահէտօնին կը պնդէ, թէ նոր դպրոցներուն մէջ կրթուած բազմաթիւ երիտասարդութիւն մը կայ թիւրքիա, սուլթանէն հաւածուած, վասն զի քսան հազարէն աւելի ազատական, միահեծանին բանտերուն մէջն են — բայց այդ երիտասարդութիւնը հաստատ առաջադրած է, ձեռք բերել հիմնական փոփոխութիւն մը այն եպիսկոպիտի կողմէ. ուսարքին որուն ըստիւյացեալ է թիւրքիան. «Այդ երիտասարդութիւնն է, կ'ըսէ, համբերատարութեամբ, բայց ապահովութեամբ դարձողը նորագոյն և ազատական թիւրքիոյ մը, որ հանրային իշխանութիւնները ի հարկէ պիտի իրենց պարտաւորէ պարտականութիւնին ժամանակին և ըզմանցներուն համաձայն ըմբռնելու».

Այս ազատական, ոչ յեղափոխական, կրթուած և կառավարական մտքով օժտուած թիւրք կուսակցութիւնն է, զոր օսմանեան կայսրութիւնը վերանորոգելու անոր գործին մէջ, Եւրոպան պարտաւոր էր քաջաւերել. Բայց եւրոպական պետութիւնները բոլորովին ուրիշ բանի կը մտածեն. Գրեթէ ամէնքն ալ՝ քայքայուելու ճամբան ինկած կայսրութեան մը մէջ, իրենց հողաբաժիններ կտրել հանելու, կամ, սուլթանին խելափութեամբ շահագործելու ետեւէ ինկած, շատ չեն մտաւոր քուժել այն ախտերը որոնցմէ օգուտ կը քաղեն.

Բայց այս ազգերուն մէջ գէթ մէկը կայ, որ սուլթաններուն միահեծան իշխանութեան պահպանումէն շահ չունի, վասն զի անկէ չ'ապրիր, և վասն զի այդ բռնաբուն, ապականեալ միահեծանութիւնը իր բոլոր սկզբունքներուն կը հակառակի. կուղեմ. Զբոսնայի ըսել. Անիկա քաջառողջ գործ մը ըրած պիտի ըլլայ, իր սեփական շահերուն ալ օգտաւէտ, աջակցութիւնը շնորհելով, օսմանեան կայսրութեան առողջ ջանքման ձեռնարկին, զոր փորձ կը փորձէ ազատական թիւրքիան.

J. L. de Lanessan

ԿՈՆԴԱԿ

Վեհափառ Հայրապետը Գահիրէի Միացեալ Որբախնամ ընկերութեան օրհնածիր կոնգակ մը ուղարկել բարեհաճած է. Ահա՛ պատճէնը.

Մ'կրտիչ ծառայ Երուսալիմի Գրիստոսի և անհատանիյի կամսըն Աստուծոյ Եզրիկապոսապետ և կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Ծայրագոյն Պատրիարք համազական Նախամեծար Աթուղ Սրարտեան ատարելական Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Աթոռիկէ Էջմիածնի Պատուարժան Տեառաց անդամոց որբասիրաց Միացեալ ընկերութեան, հարազատ որդաց Մայր Աթոռոյ, բազմացի ողջոյն Երուսաղեմի հանդերձ հայրապետական օրհնութեամբ,

Ի ձեռն հանգանակիչ Բանձնաժողովոյ քաղաքի՞ ընդ գրութեան նորին ի 15 օգոստոսի անցելոյ՝ միխթարութեամբ որտի

ընկալաց զյղեալն ըրբասիրաց ընկերու-
թեան զէջը N° A. 19193 ի գումարի
նրան և երկու անգլ. ոսկւոյ և միոյ շի-
կի (82.1): Որոշակը հոգեւոր, ապագին
քաջ գիտակց էք անուտ բանից Միած-
նի Որդւոյն, որ խոստանայ վարձս բաժակ
մի ցուրտ ջուր արքայցոյի յանուն իւր,
այլ ո՛րչափ առաւել եւս արժանի է ըն-
կերութիւնդ վարձու և անկապտելի գանձու
վան հայրական խնամոց և պաշտպանու-
թեան առ անոք և թշուառ որսս:

Գովեմք զարտեռանդն գործունէու-
թիւն և անդուլ վաստակո ընկերութեանդ,
որ մասն և բաժին հանէ ի նեղսակերութեանս
Մայր Ութոսոյ, ցանկալով ունել յիշա-
տակ բարի և ի Ութոյի համայնից հայա-
բանց: Այս որ Հայրապետական կոնդակաւս
յայտնելով ընկերութեանդ զարտադրին մեր
զոհունակութիւն հանդերձ հայրապետա-
կան օրհնութեամբ, մաղթեմք ի ճեռնէ
յառաջդիմութիւն և բարգաւաճումն գործոց
զորին յօգուտ համայն կարօտաւորաց և
զվարձս բարեաց աստ և ի հանգիստեան:

Ողջ լերուք զօրացեալ ի խնամս իրկ-
նաւոր Հօր և օրհնեալք ի մէջն: Ամէն:

(Ստորագրեալ) ՄԻՐՏԻԶ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅԵՆ ՀԱՅՈՑ

Ի 8 Սեպտեմբերի 1905 ամի և ընդ
Տոմարի ՌԵՄԵՆ ի Հայրապետութեան մե-
րում ԺԲ. ամի յՈրատեան Մայր աթոռ
Ս. Էջմիածնի ի վաղարշապատ: Թ.-796-

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐ

Խաղաղութեան Համաժողովին
տանընտրող գումարումը տեղի ունե-
ցաւ Լիւսերն, Զուլիցերիոյ մէջ, սեպ-
տեմբեր 18էն 23: Էն կարեւոր գու-
մարումներէն մէկը եղաւ, վասն զի
թէ մասնակիցները բազմաթիւ էին,
թէ վիճաբանութեան ենթարկուած
խնդիրները շատ շատագրգռական:
Զորս հարիւր պատգամաւոր կը ներ-
կայացնէին ամէն ազգերու ընկերու-
թիւնները, գերմանացի, անգլիացի,
ուսարիացի, ֆրանսացի, պոլոնացի,
չինացի, ասորիացի, սլոնացի, իտալա-
ցի, ուստ, շուստացի, գուլիցերիացի
ևայլն: Եւրոպական և ամերիկեան խա-
ղաղասիրութեան երիցողոյն ներկա-
յայցուցիչները՝ Տիկին տը Սիլվեր,
Գ. Ֆրէտէրիք Քառի, Գ. Հուգօ տը
Լըճէ, Գ. Մօշէլ, Գ. Թրիւպլուտ, Գ.
Սիլվեր, կը գանձէին նորադոյն սե-
րունդներու կրտսեր եղբայրներին:

Համաժողովին վիճաբանութեա-
նը ենթարկուած էին բազմաթիւ
խնդիրներ, որոնց մէջ էն կարեւոր-
ներն էին, ինչպէս կը հաղորդէ,
Էփօրթինը, Հայաստանի և Կովկասի,
Ֆրանսի և Գերմանական մերձեցման,
խաղաղասիրութեան և գործաւորա-
կան շարժման յարաբերութեանց
խնդիրները: «Այս երեք խնդիրնե-
րուն վրայ, կ'ըսէ Գ. Քիլար, ժողո-
վականները միաբանեցան. ինչ որ
գիտ. քանի մը տարի առաջ անհա-
րին պիտի թուէր»:

Էն առաջ Հայաստանի և Կովկա-
սի խնդիրն է յուզուած: «Շատ բը-
նական էր, կ'ըսէ Գ. Քիլար Էփօրթ-

ին մէջ որ քանի մը տարիներէ
վեր, Խաղաղութեան Համաժողովնե-
րը, յիշեցնէին Պիլիքի դաշնագրը
ստորագրող պետութեանց թէ 23 և
61րդ յօդ.ումները պէտք էր գոր-
ծադրուէին ինչքան հնար է շուտ,
այն վտարման թիւերովը զորս պե-
տութիւնները իրենք իսկ պահանջած
էին 1894ի կոտորածներէն ի վեր: ա-
սոր մէջ բան մը չկար, որմէ կարե-
նան նեղանալ մինչեւ իսկ էն չըլտ-
հայեաց գիտնազէտները: Բայց կո-
տորածներուն չըլտնակը ընդարձակ-
ուած է. տարածուած է Կովկաս և
ուսական հողը. սակայն չկայ ո՛նէ
դաշնագիր մը որ թոյլատրէ յանդի-
մանութիւններ ուղղել Զորին կառա-
վարութեանը: Զեռնհաս Յանձնա-
խումբը, որ առաջ օրակարգը խըս-
բագրած էր, չէր համարձակած ա-
ւելի առաջ երթալ բայց եթէ «ցա-
ւօք օրտի հաւատով որ ուստ կառա-
վարութիւնը և տեղական իշխանու-
թիւնները կոտորածները ոչ նախա-
տեսած են, ո՛չ ալ անոնց առջեւ ա-
ռած»: Բայց ետքէն, երբ պատահած
դէպքերը ցուցադրուեցան, այնքան
մեծ և այնքան ընդհանուր զայ-
րոյթ տիրեց, որ հարկ եղաւ բը-
նագիրը փոխել, և կամ առնուա-
ղըն «պախարակել» կառավարու-
թեան և տեղական իշխանութեանց
եղեւնական թուլութիւնը», առ կա-
ռավարութիւն այս պարտաւանքը տա-
րածելով Հայոց մէջ զատ միանգամայն
այն բոլոր զոհերուն համար ալ զոր
միահեծանութիւնը ըրած է, Հրեայ,
Բուլղարացի, Ռուս, Գ. Մօշէլ նախա-
պէս շատ լու բացատրած էր այս ո-
րոշման կարեւորութիւնը. «Երբ մեր
դրացիներն տունը կ'այրէ, կամ թէ
անիկա իր շունը, իր կինը կը չար-
չրկէ, մենք մեզի կը թողաւորենք ի-
րեն դիտողութիւններ ընել, և այս-
պէս, կը միջամտենք անոր անհատա-
կան կեանքին: Տարբերակ պիտի
թուէր, եթէ նոյնը չընէինք երբ հա-
զարաւոր մարդիկ կը շարժուին»:

ԹԻԻՐԻԿԻԱ

ՏԻԻՐԶԻՆԵՐՈՒ ԱՊՍՏՈՒՄԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Պոլսէն հոկտեմբեր 16 թը-
ւականով Եւրոպական թերթերուն
կը հաղորդեն, թէ լեռնորդի Տիւրքի-
ները ապստամբ են: Խաղաղութիւ-
նը վերահաստատելու համար, Դա-
մասկոսէն շատ զօրք խրկուել է:
Բայց կը կարծուի թէ մարտնչումը
երկար պիտի տևէ: Տիւրքիները բա-
ռաբանած են: Գրաստած են լեռներու
գծաւարանայ գաղութապետները, որոնց
կատարները կը բարձրանան իրենց
գեղերը, հեռուէն՝ դղեակ-ամրոցնե-
րու երևոյթով:

Բարձրահայեաց այսպիսի վայ-
րերու մէջ, կը գրեն Պոլսէն Եւրո-
պական մամուլին, ապստամբները
կարող են երկարատեւ ընդդիմա-
գրութիւն մը ընել: ուստի կը յու-
սացուի որ կոխները վերջացնելու
համար աւելի օգտակար սեպտի
դիւանագիտական միջոցներու դիմում

իրեն, բան թէ զինու զօրութեան,
— 0 —

ՄԻՇՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՌՈՒՄԵՐՆԵՐԸ

Այս վերնագրին ներքեւ կ.
Պոլսէն «կարճ բայց ազդու» հեռա-
գիրներ կը շարունակեն Եւրոպայի
ուշագրութիւնը լարուած պահել
հայկական ուժաւորութեան վրայ:
Բարիկի անմենամեծ թերթի մը կը
հաղորդուի, թէ «տակաւին ուսմը-
ներ կը գտնուին. և այս գտնումնե-
րը այնքան աղմուկ կը հանեն, որ-
բան ուսմաները պիտի հանէին և թէ
պայթած ըլլային»:

«Վերջին ցնցողական գտնումը
տեղի ունեցաւ Արեւելեան Քիւլպին
մէջ, «անդր-դեղապերճ» այդ քիւլպը
ժամագրովայն է բոլոր դեպքանե-
րուն, նախարարներուն, պանքէրնե-
րուն ևայլն»:

Մանրախոյզ փնտաւորներէյե-
տոյ, վերջը վերջը փայտի միջերա-
նոցի մը խորը, փայտեղու դէպին
տակ երկու խոշոր պոպոզա գտան, քա-
ռասունը հինգ քիլօնոց:

Քիւլպին ծառայող երեք հայ
սպասուոր կապածի ներքեւ են:

Կը ջանան այս գտնումը գաղտնի
պահել, ներքին նկատուածներով, վասն
զի Քիւլպին կ'անդամակցին բազմա-
թիւ թիւք անձնաւորութիւններ:

ԼՈՒՍԱՅԵՐ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

Գ. 11 Հոկտեմբեր

Ուղարկուած իւր հաստատուն գա-
ւազան մըն է որուն վրայ կրնանք
կրթնիլ:

Գ. 12 Հոկտեմբեր Գաւ.

Մեծ դէպքերը պզտիկ պատ-
ճառներէ կը ծագին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅՈՑ ԴԷՄ

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ՍՊԱՌԵԱԼԻԲՆԵՐԸ

Բարիկի Լա Բրես-Աստիէ հեռա-
գրական գործակալութիւնը, կը հը-
րատարակէ հետեւեալ հեռագիրը,
հոկտեմբեր 12 թուակիր, զոր Կ.
Պոլսէն ստացած է, Սօֆիայի ճամբով:
«Զրոյց կը չըլի, թէ սուլթանը
հայ քովթէներու գործունէութեա-
նը համար շատ զայրացած, անուղ-
ղակ սպառնացեր է այդ հասարա-
կութեան Պատրիարք Տ. Օրման-
եանին կրկնում մը 1896ի կոտորած-
ներուն, Պատրիարքին և հայ կղերին
գիմուծները Ապտիւլ-Համիտը հան-
գարտեցնելու համար, ո՛նէ արդիւնք
չեն ունեցած: Կը տեսնուին այն բո-
լոր նշանները, որոնք 1896ի կոտո-
րածներուն նախակարապետեցին»:

ԿԻԼԻԿԻԱ ԽՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մարաշէն կը հաղորդուի, թէ
կառավարութիւնը այս միջոցիս հայ
ժողովուրդը շատ կը նեղէ: Քառասունը
հինգ հայ ձերբակալուելով բանտար-
կուել են:

ՋՈՀ ՄԸՆ ԱԼ

Վերջին դէպքերուն առթիւ Պոլսի
ձերբակալուեցաւ Լոքանգաթի Նշան, որ

Ղալաթիա, Պորսայի ձառառնին տէր, ծա-
նօթ Պօղոս աղային որդին էր: Յիշեալ
Սիւլպի Նշանը քսան տարիէ ի վեր Ղա-
լաթիա խոհարարութիւն կ'ընէր: Դժբաղդ
անձը Եւրոպա տարուելով, վեց օր ետքը
զիակը դուրս կը հանուի: Իբր թէ արտաք-
նայր անձնասպան եղած ըլլայ, կոտորած
սափորի մը կոտորովը: Բայց իրողութիւնը
այն է, թէ կրած տանջանքներուն չզիմա-
նալով, խեղճ մարդը շարշարանքի մէջ
մեռեր է:

Կը թողու կին մը և չորս զաւակ:

Միւս թշուառները ինչե՛ր կը կրեն
արգեօք:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋԵՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵՖԻՊՏՈՍԻ

Ի ԳԱՆՏԻՐԷ

Ի Գիտութիւն բարեպաշտ ժո-
ղովրդեան կը ծանուցուի թէ՛ վիճա-
կիս նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Տ.
Սիւրաթի Շ. Վարդապետ Աղաւնունի,
որ արդէն Աղեքսանդրիա հասած է,
պիտի ժամանէ ի Գահիրէ, չորեք-
շաբթի, ամսոյս 12թ23ին, կէսօրէն
յետոյ ժամը երեքին:

Նորին Գերապատուութիւնը հան-
դիսաւոր թափորով երկաթուղոյ
կայարանէն պիտի մեկնի դէպի Ս.
Եփեղեցին ի Պէնի Սուրէն: Առաջ-
նորդարանի մէջ պիտի կատարուի
ընդունելութիւնը: Նախ պիտի ներ-
կայանան ազգային պաշտօնական
մարմնոց անդամները և անոնց մեկ-
նումէն ետքը ժողովուրդէն անոնք՝
որ կը փոփաքին:

Կը խնդրուի Պատ. ազգայիննե-
րէն ուշագրութիւն ընծայել սոյն
յայտարարութեան, կարգը չ'լսան-
գարուելու համար:

ԱՌԱՋ. ՓՈԽԱՆՈՐԴ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԶԵՏ. ՅԱՅՈՑԱՆ

ԵՐԹԵՒԵԿ

Տիար Մկրտիչ Պալեքեան շաբաթ
օրը Գահիրէ վերադարձաւ:

ՀՅՈԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հոկտեմբեր, 21-23

Բարիկ. Պոնաբարթեան թերթի
մը կ'ըսէ, թէ լուր կայ որ իշխան
Լուի-Նափօլէօն Թիֆլիս սպաննուած
ըլլայ:

Արտաքին պաշտօնատան մէջ այս
լուրը հաստատուած չէ:

Մոսկուա. Երկաթուղիներու
գործադուլը առեւտուրը անգործու-
թեան կը գատարուէ: Հեռագրի գոր-
ծակատարներն ալ շարժումին յա-
րեցան: Երէկ ո՛նէ կառավարը չհա-
սաւ հոս:

Կացութիւնը վտանգալից է,
գործաւորներուն ծայրայեղ գրգռու-
մանը պատճառաւ:

Բարիկ. Գ. Լուպէ և Գ. Բուվիէ
կ'երակի մեկնեցան Սպանիա և Փոր-
թուկալ երթալու:

Թանժէ. «Բաթիֆայնոր» նաւը
առնանգեալ երկու սպայները, ապա-
տուած հոս վերադարձուց:

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հեղինակաւոր Պրիմուս Զօթէլի գիմաց. մասնաճիւղ Նոր Պաղարի գիմաց.

ԴԱՀԻՐԻ

ՄՈՒՍԲԻ

Բարեկից 1901ի Յուլիանական տարին մէջ ՍՈՍՁԻՆ ՄՐԾԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն ՄԵՇ վարձատրութիւնը փափագողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանական ամեն լիզուէ

S. STEIN

ՄԵՇԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇՐԷՅՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱՐԱՊԱԷԼ ԽԱՏՐԱ, ԷՋՊԵՐԻԷ

Լիբերալ, Այրերու և Տղայներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինները Զափաւոր են.

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՐԱՅՆԻՈՒԹԻՒՆ

Երկբարական վերամբարձ (առանձնօր) ապրանքները բնական կը զրկուին.

ՍԱԿԱՐԱՆ

Երկ Երկուստեք 1 ին փոխուած

Էկսկընդերէ Պանք	Ա. Ո.	9	11	18
Նէշըն		27	3	18
"	Նոր	26	13	16
Հաւաք Եւրոպայի		180		
Գանձ Եւրոպայի		133		
Տէլեֆոն	Ա. Ո.	12	11	16
Հեղուան		28		
Լ. Թիւրք	Յորք.	133		
Աւելցանդրիա Նոր Լիւն.		14	7	18
Գահիրէ	"	112		
Թանթա	Ա. Ո.	27	7	18
Տարիէ Սանիյէ		17	5	18
Գրեթի Գոնսէ Եւրոպայի	Յոր.	814		
"	"	316		
"	Նոր	272		
Ռամիէ	Ա. Ո.	7		
Ինքնըն ինքնագին				
Էնա Էյնէնի Լիւն. Ա. Ո.		1	5	16
Ինքնըն Էսթէյ		1	1	1
Էնդըրըրայ Էնա տիւլըրմէյ		11	5	18
Ինքն. Էնա Էնա ճէնըրէ Դըրըյ		0	7	18
Ինքն. Դըրըյ Էնա ինքնագին		1	5	16
Գահիրէ	Ե. Ո.	43	1	14
Տէլեֆոն Լիւն		2	1	12
Ուրաւան		6	3	18
Ինքնըն Մարթի		25	9	
Նընկոմի Հօթել		10	3	14
Գրաւան Պրիւրըրի Ալեքս. Յոր.		200		
"	Գահիրէ	123		
Բոթըն Դիւլ	Ա. Ո.	5	3	6
Սոլթ Էնա Սոսա		32	3	3
Զիւնիւն		65		
Սրիւնիկ		7	18	
Անկո- Ամերիկըն Նայի		8	15	16
Մէնդալէ		5		
"	Տիւրք	113		
Թրամպէյ Ալեքս. Բրիւլ.		162		
"	Տիւրք	335		
ԲԱՄՊԱԿ				
Լիւրըրայ. Հօթել. 13				
Օրուան վաճառուք, Հօթել.		7000		
Որմէ Երկրպագուք		200		
Գանձ. Գանձ.		5.32		
Մայիս Գանձ.		5.41		
Գաւառուք		5.30		
ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄՊԱԿ				
Խոթիկն. Գաւառ. Ալեքս. Եւրոպայի, Հօթել. 20				
Մէյիս 1905ի				
Գանձ.				
ԳԼԵ				

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառութիւնը ստացած է Բարիկի առաջնակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շահած է շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձանէ Նոր սկսած կամ հինցած հոսուցները, շիթախոր (կուլթ միլիթեր), միզանցքի կծկուցները, փամփշտատապը (սիսթիսթ) և ծննդական և միզային դորձարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները, կը դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժամը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ Ալի փողոց, Ամերիկեան գրաւաճառանոցին վրան:

“ԲՈՒՌԻԷ ԵՐՐՈՒԷՆ”

LE COURRIER EUROPÉEN

Hebdomadaire international

Rédaction et Administration;
280 boulevard Raspail, Paris.

Comité de direction: Bjørnstjerne Bjørnson, Jacques Novicow, Nicolas Salmeron, Gabriel Seailles, Charles Seignobos, Giuseppe Sergi.

Redacteur en chef, Louis Dumur.

Secretaires

Arne Hammer et Charles Chanvin

Administrateur, R. Pierre

Իր վարչական մասնաժողովի անդամներէն զատ աշխատակից ունի Թօլսթոյ, Լամպրոզ, Ֆոն Պար, Ֆրեդերիք Բասի, Լըրուա-Պօլիէօ, Պառոն Սույէմայու, Միլիթերիւք, Բօլ Ատան Էն. Էն. Էն.

Ամեն երկրի մասին կը հաղորդէ տեղեկութիւններ. Միջազգային քաղաքական շարժումին հետեւիլ փափաքող ամեն անձի համար անհրաժեշտ շարաթաթերթ մըն է:

Բաժնաւորացիք

Ծրամա՝ տարեկան 12 ֆր.
Որիչ երկրորդն " 15 -
Վեց ամիս՝ 8 ֆր. Լորս ամիս՝ 4 ֆր.

ՄԻ ԶԱՅԷԻ III

Բայց միայն Կ. ՊՕԼՍՈՅ ճաշանը, Շարա-Ապտուլ-Ազիզ, Եգիպտական թատրոնին գիմացը, ուր պիտի գանէք Արևելեան ճաշակով եփած համեղ կերակուրներ, լաւ սպասարկութիւն մը, կատարեալ մաքրութիւն, և չափաւոր գիններ:

Փորձեցէք և դո՛ւ պիտի ճիշտ ճաշարանի տնօրէնութիւնը բընականութեամբ մէջնաշնորհութի պատրաստութիւններ կը ստանանէ լաւագոյն պայմաններով:

Իւր քանիւր Սինկեր մեքենայի վրայիւն տուի այս փաճառանիշը (marque).

ԲԱՍԱՆ ՍԻՆԿԵՐ մեքենաներ սպառած

Աւելցանգործի ձրի գասեր և մեքենաներու ձրի նորոգութիւն դնողներու տան մէջ՝ վճարման զիւրութիւնները՝ Սինկեր կարի մեքենաները աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԿ

LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻԶԱԶԻՈՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

— 33 —

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է ֆրանք 1,827,000,000
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԿ 812,711 ապահովագրեալ ունի որը կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԿ տիեզերական բոլոր միջնա հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ միջնա իսկ պատերազմի ժամանակ: Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագա ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադարեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերադառնալու առանձնաշնորհում, յետոյ ապահովագրինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեկան ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ: Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա միջոցի մը համար, այն պէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրինները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԿ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսաբեր» խմբագրատունը

ՏՕՔԹ. Խ. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԵԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ԵԵՓԸՐՍՍ ՀՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ երեքտարեան և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակօսներ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմքի և առանց ամրացուցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակօսներու տոկունութիւնը և տեսականութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառույտ լինտերով ակօսներ, և առանց ցաւի կը քաշէ ֆնատուած ակօսները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիգիլու վայրկեանական թմրութեամբ:

Թաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը

ՊԱՏԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերագրագ ամսաթերթ.
Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12 պատկերներ կը դնուին, տղոց համար խիստ հետաքրքրական:
Գին երկուք ու կէս Շիլլին.
Երկուքն ալ կ'ընա զատեալի ու Լուսաբերի խմբագրատունէն:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ
2 Հատոր, 876 էջերէ բաղկացեալ
Դիմել՝ Prof. G. Thoumaian
Chigwell, Essex.
Գին փոստի ծախքով երեք ու կէս Շիլլին: